

חוברת פעילויות בנושא שמירת החיים

תשע"ט



"נשבעים לחיים"



דרור ישראל

שבעים אחי החנוך, האדריכה, הדכג, החבד!

חוברת פעילויות להכשרת שדרת ההדרכה בקינים בתחום שמירת החיים בפעילות

הקדמה

בחוברת זו תמצאו 10 פעילויות שונות באורכים שונים אשר כל מטרתן היא להכשיר וללמד את כל שדרת ההדרכה לקיים פעילות שומרת חיים. המשבצות השונות פונות לתחומים שונים בפעילות ומציעות כלים מגוונים להתמודדות: קבלת החלטות בבוגרת, תרגול סד"פ, היכרות עם נהלים, חיזוק האחריות על ערך שמירת החיים וכן הלאה.

נושאי הפעולות בחוברת:

1. כלים קטנים ומסוכנים
2. המטריצה
3. ביטויים ארגוניים לשמירת החיים בקן
4. שמירת החיים במקומות העבודה
5. אייל צור – היותנו תנועה שומרת חיים
6. משחק מסוכן
7. הטיול הבטוח
8. כיצד לתדרך
9. ניהול הרפואה בפעילות השוטפת
10. סדר פעולות והתנהגות בזמן רעידת אדמה

רכיבה על כלים קטנים ומסוכנים

מטרות:

1. היכרות עם מימדי ההיפגעות
2. חשיפת היעדר אחריות – המפיץ, המדינה, ההורים, הרוכבים עצמם
3. מתן כלים להצבת קווים אדומים וכללי התנהגות – ניתן לקבל החלטות בכל מוקד פעילות

למדריך.ה: בשנים האחרונות אנו עדים לפגיעות קשות ואף פטאליות כתוצאה מרכיבה בלתי חוקית וחסרת אחריות על כלים מהירים אך נגישים לילדים ונוער. במשבצת הבאה ננסה לחשוף את גודל הסכנה ולשאול של מי האחריות על פגיעות אלו.

עזרים:

- ☒ כתבה 1 – הורים צופים בילדיהם רוכבים על אופניים חשמליים
- ☒ כתבה 2 – אמא שמדברת על הפגיעה בבנה ומטילה את האחריות על המדינה
- ☒ כתבה 3 – ראיון עם מנכ"ל גרינבורד – היבואן של ההוברבורד בארץ, בנושא הבטיחות
- ☒ נספח א' – נתונים על הפגעות (כל הזמן יש חדשים, נא להוציא מעודכנים בעת העברת הפעולה)
- ☒ טושים
- ☒ דפים
- ☒ נספח ב' – תדריך רכיבה על אופניים חשמליים ותדריך שימוש בהוברבורד

מהלך:

1. פתיחה: חשיפת נתוני היפגעות אופניים חשמליים והוברבורד – נספח א' (3 דקות)

שואלים: מדוע לדעתכם מתרחשות כל כך הרבה תאונות על הכלים האלה?

(2 התייחסויות בלבד, לא להעמיק)

2. רואים את הכתבות (8 דקות)

א. כתבה 1 – הורים צופים בילדיהם רוכבים על אופניים חשמליים (אורך הסרטון 2:25)

<https://www.youtube.com/watch?v=4yJt-BmohE4>

ב. כתבה 2 – אמא שמדברת על הפגיעה בבנה ומטילה את האחריות על המדינה (אורך הסרטון 0:52)

<https://www.youtube.com/watch?v=JmlkiauwoGc>

ג. כתבה 3 – ראיון עם מנכ"ל גרינבורד – היבואן של ההוברבורד בארץ, מגיב לפגיעה קשה של ילדה בת 6 (אורך הסרטון 4:03)

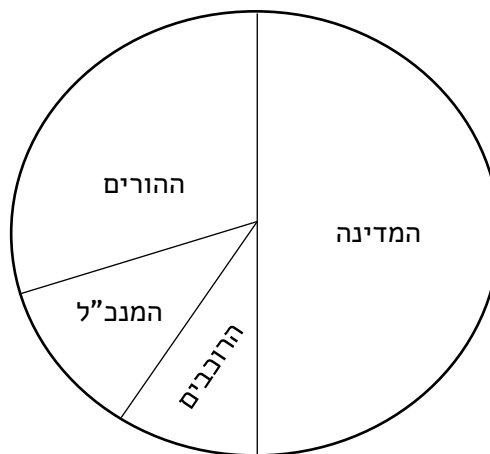
<https://www.youtube.com/watch?v=nj9OO1oTCfs>

3. אמור: יש הבדל גדול בין שני הכלים, אך מה שמשותף בין שניהם הוא

- א. חוסר האכיפה
- ב. הרוכבים הם ילדים ונוער
- ג. אין צורך ברישיון כדי לרכב עליהם
- ד. היותם מסוכנים מאוד (מבחינת הסיכוי להיפגע וחומרת הפגיעה אם מתרחשת)

4. מי אחראי? (5 דקות)

מחלקים לזוגות, כל זוג צריך לצייר דיאגרמת עוגה ולהחליט ביחד על גודל האחריות של הגורמים השונים לדעתם. לדוגמא: (זו לא תשובה, זו דוגמא!)



5. דיון: (7 דקות)

- ❖ מי אחראי לפגיעתם של הילדים והנוער לדעתכם?
- ❖ למה היה לכם קשה להחליט?

למדריך.ה: ישנו פער בין החקיקה לאכיפה, ונראה שאף אחד לא רוצה לטפל בתופעה. החברות שמפיצות מקבלות אולי מנחות את ההורים והילדים, אך הלחץ של הילדים על ההורים גורם לשיקולים להיות מסכני חיים. החלק הבא מטרתו להגדיל את האחריות של המדריכים על חניכיהם ולזמין אותם לקבל החלטות שומרות חיים בקן. החוקים לרכיבה נכונה מאוד רחוקים מהמציאות היום, ולכן זו החלטה שקשה מאוד לקבל. **הזמינו אותם לקבל החלטות אמיצות.**

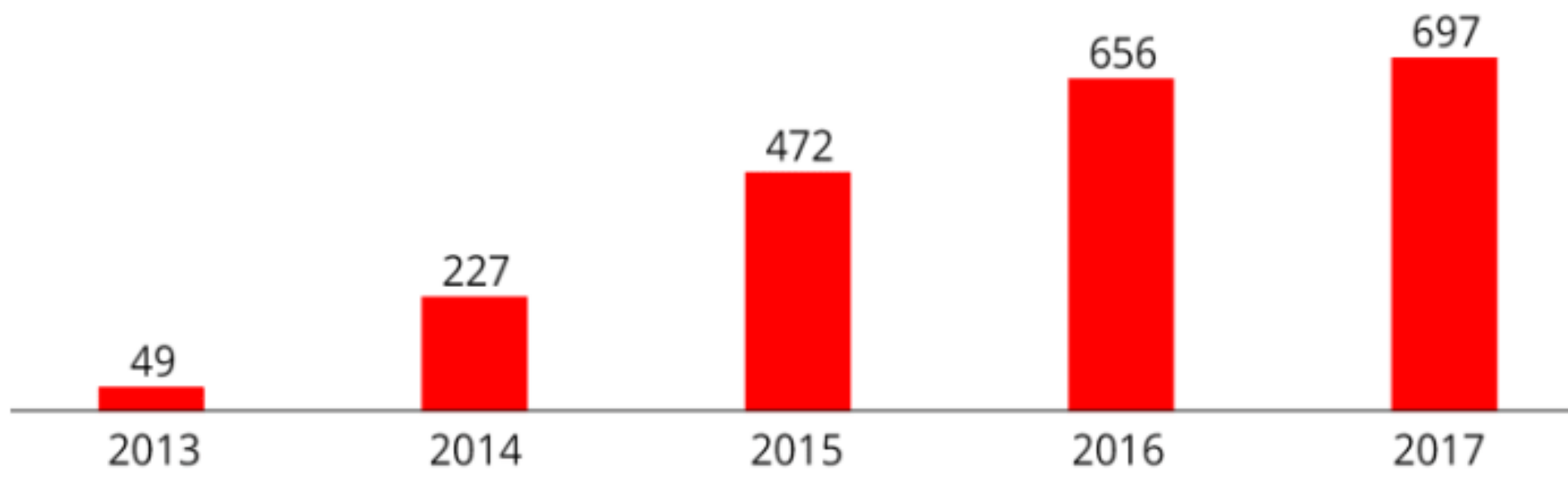
6. קוראים את התדריכים (נספח) (2 דקות)

7. דיון מסכם: (5 דקות או יותר – בהתאם לציפיה מהם)

- ❖ הפער בין איך שראוי להשתמש בכלים אלו לבין המציאות גדול מאוד. איך תרצו להתמודד עם זה במוקד הפעילות שלנו?
- ❖ אילו נהלים תרצו להוסיף?
- ❖ האם יש קווים אדומים? התנהגויות שלא תהיו מוכנים להתמודד איתן?

שני אשפוזים בממוצע ביום

מספר האנשים שאושפזו לאחר שהיו מעורבים בתאונת אופניים חשמליים או קורקינט ממונע*



מקור: עיבוד עמותת אור ירוק לנתוני מכון גרסנר

*כולל הולכי רגל

ב-2016 נהרגו עשרה רוכבי אופניים וקורקינטים חשמליים ו-

653 איש נפצעו - מחצית מהם עם פגיעות ראש

תדריך שימוש אופניים חשמליים: (תמצית מתוך אתר משרד החינוך)

- ❖ הרכיבה על אופניים חשמליים מותרת אך ורק בשבילי אופניים מגיל 14 – 16. מגיל 16, הרכיבה מותרת בכבישים.
- ❖ לא מבצעים שינויים המאפשרים נסיעה העולה על 25 קמ"ש
- ❖ חובשים קסדה בכל רכיבה
- ❖ חובה להכיר את חוקי התנועה והתמרורים
- ❖ חובה להישמע לחוקי התנועה ולהתחשב בהולכי רגל
- ❖ ברכיבה בשעות החשכה מדליקים פנס ולובשים אפוד זוהר
- ❖ רכישת אופניים העומדים בדרישות התקן
- ❖ הרכיבה מתחת לגיל 14 אסורה
- ❖ חובה להצטייד בצופר או פעמון, פנסים מלפנים ומאחור ומחזיר אור

תדריך שימוש בהוברבורד: (מבוסס על נהלים של מפיצים)

- ❖ הרכיבה מותרת מגיל 16
- ❖ הוברבורד הינו צעצוע ולא כלי תחבורה
- ❖ הרכיבה מותרת עם מגנים בלבד
- ❖ יש להטעין 3 שעות ולא ליד מוצרים דליקים
- ❖ יש להתאמן לפני השימוש
- ❖ אין לעלות ולרדת מדרכות
- ❖ במידה והמכשיר לא מתפקד כמצופה יש להפסיק את השימוש ולגשת מיד למעבדה
- ❖ אסור להרכיב אדם נוסף
- ❖ אסור לרכב בדרך לא סלולה
- ❖ אסור לרכב במים או גשם

ביטויים ארגוניים לשמירת החיים בקן

מטרות:

1. החניכים יבחרו לקיים שגרה שמשקפת את בחירתם להגשים את ערך שמירת החיים.
2. הגברת האחריות של הבוגרת על השגרה הארגונית של הקן

עזרים:

- ❖ כרטיסיות של תחומי זהירות
- ❖ פלקט תבנית ללו"ז חודשי

מהלך:

1. רואים את הסרטון "סקר כהרף עין"
שואלים: האם יש ליקויים שזיהיתם שקיימים גם אצלנו? איך מגיעים למצב שבו יש ליקויים לאורך זמן?
2. מתחלקים ל2 קבוצות.
- א. כל קבוצה מקבלת 2 כרטיסיות של תחומי זהירות. עליהם **לרשום כמה שיותר סכנות** שעולות להם מתוך תחומי זהירות אלה. (מצורף)

תחומי זהירות	1. הפעילות החינוכית – בחירת משחק, התמודדות עם אלימות
	2. מבנה – בטיחות, תברואה
	3. זהירות בדרכים – חנייה במבנה, הדרך מהבית למוקד הפעילות, חצייה מאורגנת
	4. בריאות – בפעילות השוטפת, בטיולים ומחנות

- ב. **כל קבוצה נותנת לקבוצה השנייה** את מה שכתבה, כך שעכשיו לכל אחת יש את תחומי הזהירות והסכנות של קבוצה אחרת.

- ג. עליהם **לכתוב לכל סכנה** הצעה לאופן התמודדות. ניתן להשתמש בכלים הבאים:

- | | |
|-----------|--------------------|
| ○ תדריכים | ○ פעולות/שיחות |
| ○ ימי שיא | ○ החלטות של הבוגרת |
| ○ נהלים | ○ סקרים |

3. **מקבלים פלקט** עם תבנית ריקה של לוז חודשי, ומשבצים בלו"ז את הדברים שכתבו.

למדריך: אם הם לא ציינו את הדברים הבאים, יש להוסיף: סקר כהרף עין בכל פתיחת יום פעילות, סקר בטיחות חודשי, יום נקיון.

4. **מציגים הלו"זים** החודשיים שיצרו.

5. דיון:

- איך הלוז החודשי של הקן יכול לשקף את ערך שמירת החיים?
- איך שגרה קבועה עוזרת בשמירת החיים בקן?
- מי אמון על קיום שגרה זו?
- איזה קשיים אתם יכולים לצפות? איך אפשר להתמודד איתם?

6. סיכום:

- כדי למנוע פציעות שקשורות בליקויים עלינו לזהותם מראש – דבר אשר יכול להיעשות במידה ויש שגרה שמטרתה לחשוף את אותם הליקויים ולטפל בהם במקום
- ישנם הרגלים אשר יכולים לעזור לכל חניכי הקן להיות עירניים ולהכניס לסך השיקולים שלהם את עולם הבטיחות ושמירת החיים
- קיום שגרה שומרת חיים היא באחריות כל הבוגרת – בתכנון הלוח ובדרישה בין החברים

מבנה

בטיחות, תברואה

הפעילות החינוכית

בחירת משחק, התמודדות עם אלימות

בריאות

בפעילות השוטפת, בטיולים ומחנות

זהירות בדרכים

חנייה במבנה, הדרך מהבית למוקד הפעילות, חצייה מאורגנת

המטריצה

מטרות

1. תרגול ההיגיון של המטריצה
2. הטמעת המטריצה בכלי לשינוי מתווה פעילות בהתאם לסקר סיכונים
3. עמידה על הקשיים שמשבצות האפורות מעלות וחידוד חשיבותו של שיקול הדעת בהן

עזרים

- ☒ סרטון https://www.10.tv/the_next_disaster
- ☒ כרטיסיות עם מקרים מתוך הסרטון
- ☒ מטריצה (היעזרו ביצירתיות שלכם, מצורף נספח אך עדיף שיהיה יותר אינטרקטיבי)
- ☒ כרטיסיות תאונות שקרו בתנועה
- ☒ לוח + טוש ללוח
- ☒ העשרה – כללים בהעברת משחק

מהלך:

1. **רואים סרטון** אסונות – יש די אן איי של רשלנות
2. **דיון:**
 - למה אתם חושבים שדברים מתנהלים ככה?
 - מה מביא אנשים לקבל החלטות מסכנות חיים?
 - זה כי הם אנשים רעים? לא אכפת להם?
 - איזו מחשבה מובילה אותם?

למדריך.ה: תאונות רשלניות לא קורות כי אנשים התכוונו אליהן, הן קורות כי העדיפו להאמין ש"יהיה בסדר", ולא האמינו שבמשמרת שלהם משהו נורא יכול לקרות. בתנועה, אנחנו משתמשים במטריצה בכלי שעוזר לנו לקבל החלטות קונקרטיות, בלי להסתמך על המזל, אלא על **שיקול הדעת** שלנו. חשוב שרשלנות לא תוצג כרצף של החלטות שרק מטומטמים מקבלים אותן – זה התרחקות מאחריות!

3. **פותרים פלקט של מטריצה** (אפשר בעזרת בריסטולים צבעוניים + כרטיסיות/ לצייר על הלוח + כרטיסיות עם מגנטים/סלופים)
לוקחים כרטיסיות שכתובים עליהן האסונות שהופיעו בסרטון. על כל כרטיסיה בוחנים איפה אפשר היה להניח אותה בזמן תכנון הפעילות בה אירע האסון, ואיך אפשר היה להזיז אותה בציר לכיוון סיכון נמוך יותר – גם מבחינת סיכוי וגם מבחינת חומרה.
השאלות שצריכות להישאל:
 - איפה הייתם מניחים?
 - האם להפחית את הסיכוי או את החומרה?
 - אם אי אפשר, איך מחליטים אם לקיים פעילות? (לא להתעמק יותר מדי, אח"כ חוזרים לזה)

למדריך.ה: לשים לב שהדיון לא מלמד את החניכים שצריך לא לקיים פעילות כי הכל מסוכן. אכן כל דבר מסוכן, אבל אנחנו נקיים פעילויות שאנחנו מוכנים לקחת עליהן אחריות ושנחנו יודעים שעשינו הכל כדי להפחית את הסכנה.

4. מתחלקים לשתי קבוצות ועושים את אותה פעולה עם כרטיסיות של תאונות שקרו בתנועה.

5. חוזרים למעגל. מציגים את כל הכרטיסיות שהניחו בתחום האפור בלבד.

אמור: התחום האפור הוא המסוכן ביותר, והוא זה שמוליד את רוב התאונות היומיומיות. לתאונות אלה אתם הכי חשופים. בואו ננסה למצוא כלים משותפים להתמודדות עם האיזור הזה של הסכנה. אנחנו נעבור עכשיו מקרה מקרה ונרשום לעצמינו כלים לקבלת החלטות כשצריך להפעיל שיקול דעת.

6. דיון על כל כרטיסיה:

- אי אפשר להזיז אותה מהאפור?
- אם הפעילות נמצאת במשבצת אפורה, מה אתם חושבים שצריך לעשות בשביל לקבל החלטה אם לקיים פעילות או לא? אילו שאלות צריך לשאול בשביל להיות בטוחים שאפשר? (לרשום על הלוח)

❖ לדוגמא:

- האם ארגיש בנוח לספר להורי החניכים שזו הפעילות שהדרכתי אותם לעשות?
- האם התייעצתי עם גורם נוסף?
- האם זה עומד בכללים להעברת משחק?

7. סיכום:

- אנו מתכנסים בתנועה כדי לקיים מפגש ופעילויות משותפות, ובכל דבר יש סכנה. המטריצה נועדה לעזור לנו לקבל החלטות שקולות ולקיים סקר סיכונים ובהתאם לכך לפעול
- צריך לשנות פעילות כדי להקטין את הסיכון ולהמעיט בחומרת הפגיעה(להזיז מהמשבצת האפורה)
- אם לא הצלחנו לעשות את זה, עלינו להבין ששיקול הדעת שלנו הופך להיות הגורם המכריע

משחק מסוכן מחליפים במשחק בטוח

מטרות:

1. תרגול שיקולי הדעת בבחירת משחק (מתוך התדריך בחוברת נשבעים לחיים)
2. הצפה והתמודדות משותפת עם הקושי בלעמוד מול קבוצה ולהחליט מה משחקים לפי מה בטוח ולא לפי מה שהחניכים בהכרח רוצים

עזרים:

- ☒ דפים ועטים (לתירס חם)
- ☒ כרטיסיות שיקולי דעת (נספח א')
- ☒ להעשרה – תדריך למשחק בטוח מתוך חוברת נשבעים לחיים (נספח ב')

מהלך:

1. **תירס חם** כל המשחקים שאתם מכירים שאפשר לשק בקן(אם לא מכירים, להביא להם רשימה מראש). **כותבים על הלוח את כל המשחקים שעלו.** (3 דקות)

אמור: במתודה הבאה ננסה לתרגל את שיקול הדעת שתקבלו בכרטיסיה.
הכרטיסיה שתקבלו לא בהכרח מביאה שיקול דעת חשוב במשחק שתקבלו.
העניין הוא לתרגל את הפעלת אותו שיקול הדעת.

2. **מתחלקים לזוגות,** כל זוג מקבל: (7 דקות)
 - כרטיסיה מתוך נספח א' – שיקולים בבחירת משחק
 - גוש של משחקים ממה שכתבו ברשימה

על כל זוג לכתוב למשחקים שהוא קיבל טבלה של עשה ואל תעשה (10 דקות)

דוגמא:

אל תעשה	עשה	כרטיסיה: הפעלת כוח
- לא לשים "ילד בלתי מובס" במרכז העניינים - לא לעודד תחרות בכל מחיר - לא לשחק על שולחן/משטח רעוע - לא להעלים עין בשביל לא להרוס את הכיף	- עצור את המשחק במידה והפער בין המתמודדים גדול מדי/רואים שהחניך סובל - לעודד תחרות טובה ולא אלימה - לרפד את האיזור אליו מורידים את היד - לשקול לא לשחק אם אי אפשר להשתלט על זה	הורדת ידיים
- לא להוסיף חוקים כמו להפיל לקרקע וכדומה - לא לאפשר אחיזה בחולצה	- לעודד תחרות טובה ולא אלימה	תופסת
-	- הרחק ילד אלים אם יש בזה צורך	קוואה קוואה

3. **כל זוג משתף** בדוגמא טובה מתוך מה שעשה, שממחישה את שיקול הדעת שקיבלו בברטיסיה. (7 דקות)

4. **דיון:** (10 דקות)

- האם יש שיקול דעת מתוך מה שהעלנו שאתם לא רגילים להשתמש?
- אתם חושבים שאפשר לזהות משחק מסוכן לפני שמתחילים אותו?
- מה קשה בזה? איך אתם מתמודדים עם חניכים כשהם רוצים לשחק משחק שאתם יודעים שהוא מסוכן?

5. **סיכום:** (3 דקות)

- המדריכים הם אלה שמובילים את הפעילות, אתם מחליטים איזה משחק משחקים ואיזה לא
- תמיד צריך לחשוב על כל החניכים בקבוצה, ולא להעיז לפגוע במישהו בגלל שהדומיננטים/חזקים/אלימים מושכים לכיוון מסוים
- צריך לשים לב לכל הדברים, גם בדברים הכי קטנים – ולא להתבייש לעצור אם יש צורך.

טיול בטוח

מטרות:

1. המד"צ יקבל כלים וילמד איך נכון להיערך לשמירת החיים בפעילות הטיול
2. המד"צ יפתח תחושת אחריות גדולה יותר על חיי חניכיו, ומתוכה יבחר להוציא אותם לפעילות חוץ
3. המד"צ יבין שכדי שהפעילות תהיה מוצלחת היא צריכה קודם כל להיות שומרת חיים

מהלך

1. הטיול של קן רמות שיפריס

קוראים יחד את הסיפור "הטיול של קן רמות שיפריס" משהו אחד מקריא ועוד 2-3 מגלמים.
כל פעם מסמנים בעיה חמורה.
בסוף עוברים על הבעיות יחד.

למדריכה: זה כדי להדגיש להם שיציאה לטיול זו פעילות לא שגרתית, שדורשת הסתכלות ואחריות רחבה יותר מכל שאר הפעילויות הסטנדרטיות בקן.
וכמובן שהפעילות לא הסתיימה עד שאחרון החניכים חזר הביתה.
עוד ניגע ב-2 הדברים האלה בהמשך המשבצת.

2. דיון:

- למה ביציאה לטיול יש כ"כ הרבה סכנות שאורבות לחניכות שלנו ולנו?
- למה בכל זאת שנצא לטיול? מה מיוחד באופן הפעילות הזה?
- במה תלוי הביטחון בטיול? מה הופך טיול לבטוח?
- יש לכם דוגמאות מדברים לא בטוחים שקרו בזמן טיול? בתנועה/טיול שנתי/כל מקום אחר
- למה צריך להיערך ולהתכונן לפני שניקח את האחריות ליציאה לטיול עם החניכות שלנו?

3. סדר הפעולות וההכנות

ממשיכים עם 2 הקבוצות.

כל קבוצה מקבלת מספר כרטיסיות, כשבכל כרטיסייה יש משהו באחריות המד"צ לעשות כדי להצליח להדריך את הטיול באופן שומר חיים.
המד"צים צריכים לסדר את הכרטיסיות לפי סדר ההתרחשות שלהם – מהדבר הראשון שצריך לקרות עד הדבר האחרון.

הכרטיסיות (לפי הסדר)

היכרות עם מתווה הפעילות המוצעת # להזמין את החניכים # לצאת לטיול הכנה
לרשום את החניכים # לדבר עם הורי החניכים על בעיות רפואיות ולהעביר
אותם לרכז הטיול # לעשות פעולת הכנה ותיאום ציפיות # לארגן תיק חכם
למדריכה # לוודא שלכל החניכים יש את הציוד הנדרש # לספור את החניכים בעת
העלייה לאוטובוס # לתדרך בעת תחילת מסלול # לוודא שתית מים וכובע #
לוודא שכל החניכים חזרו הביתה בשלום

4. דיון משותף – חוזרים למעגל של כולם

- המדריכה מקריאה את הסדר הנכון ופורסים אותו באמצע המעגל.
תתעכבי עם המד"צים על דברים ספציפיים, לדוגמה:
- מה הקשר בין השתתפות בטיול ה**ה**כנה לבין טיול בטוח? מה אפשר ללמוד בטיול הכנה?
 - מי אחראי לוודא שחניך עם אסטמה מביא איתו משאף? איפה זה יכול ליפול בין הבסאות?
 - מה עושים אם 3 חניכים לא מגיעים לפעולת הכנה?
 - מה הייתם מוסיפים בעצמכן – מעשה של שמירה על החיים באחריותכם? (לדוגמה, תדריך על חניון הלילה במידה ויש, שיחה אישית עם חניך חדש, לחשוב איזה אזורים יותר מתאימים לעצירה או הפעלה, שיחה עם המש"צ על חניך שאתם חוששים לגבי ההשתתפות שלו)

5. סיכום

הטיול הוא אחת מהפעילויות הכי חשובות שיש לנו בתנועה, לצאת מאזור הנוחות, לצבור חוויות חדשות, לבנות קבוצה, מאוד למקם חניכים כמובילים ואת המדריכה כדמות מובילה.

יחד עם זאת הטיול הוא בהכרח פעילות שחשופה ליותר סכנות – החל מלפספס בעיות רפואיות של החניכים, דרך אוטובוסים וכלה בהתייבשות ואובדן חניך בשטח.

כדי שאנחנו – צוות הטיול וכל אחד מכם (המד"צים) נוכל לקבל את ההחלטה לצאת לטיול אנחנו צריכים להסכים בנינו שאנחנו מעוניינים לשאת באחריות הזאת בכובד ראש – להשקיע, לדבר עם ההורים, לוודא את עצמנו ואת החניכים שוב ושוב.

אנחנו מחלקים לכם דף עם סדר הפעולות לפני הטיול, בשבוע לפני ובמהלך הטיול. יחד עם הקומונריות \ מש"צית תעברו על הדף, תעבדו לפיו ונוכל לדעת שלא פספסנו כלום ושאנחנו מוכנים לטיול בלתי נשכח עם החניכות שלנו.

היכרות עם מתווה הפעילות המוצעת	לארגן תיק חכם למדריכה
להזמין את החניכים	לוודא שלכל החניכים יש את הציוד הנדרש
לצאת לטיול הכנה	לספור את החניכים בעת העלייה לאוטובוס
לרשום את החניכים	לתדרך בעת תחילת מסלול
לדבר עם הורי החניכים על בעיות רפואיות ולהעביר אותם לרכז הטיול	לוודא שתית מים וכובע
לעשות פעולת הכנה ותיאום ציפיות	לוודא שכל החניכים חזרו הביתה בשלום

הטיול של קן רמות שיפריס

קן רמות שיפריס הוא קן שנפתח לפני שנתיים אולי אפילו שנה

ויש שם ימי פעילות מכאן ועד הודעה חדשה

אבל לטיול ראשון הם מתארגנים ממש לפני ספורים

ואוי ואבוי כמה שהם לא מתורגלים

לידוי מדריך "הדרקונים" קם קצת חולה

ובסוף לטיול הוא לא יוצא

לטיול הוא אמר שיגיעו בערך שמונה

אבח כולם מחכים לרונה שפשוט לא עונה

בנתיים באוטובוס חניכים עולים חיש מהר

כי אמרו לחניכים להגיע ב-6 והאוטובוס? פיי בשעה איחר

ואז שקד פותח במבה וואלה מ'ניינים

תביא, תחלק, תפזר בכל מושב אבק פירורים

אבל כמה עצוב שדינה אלרגית לבוטנים

והמדריכות שכחו להזהיר את שאר החניכים

2 חניכות נפלו טרם ההתנעה

ומה שנקרא חברים – זוהי רק ההתחלה

הגענו לטיול ברמת הגולן

וכמובן שאנחנו באיחור שחבל על הזמן

כי עצרנו באלונית לקנות שטויות

וכמעט יצאנו מכביש 6 בלי המדריכות

בקיצור, הולכים וצועקים מורל עד שנחנק הגרון

וכלם נראים קצת מטושטשים עד ששרון

אומרת "חן חצבני עם בחילות, הלו מי כאן חובש"

ואומרת שהם לא עשו מיקי-מיקי מהשעה שש

הרכזת קן מגיעה לקחת את חן לחוף מבטחים
אבל אז מורידה את המשקפיים וחוטפת את שוק השוקים
"איך יכול להיות שהשעה 1 בצהריים וכולם בלי כובעים"
ענו לה "זה רק כי אנחנו מתחת לעץ, נודרים"
אבל עמוק בלב הבינו ששכחו לתדרך את החניכים
אז החליטו לא לספר לה שמקודם היו גם כמה שדרדרו אבנים.

הם המשיכו לטייל ובמזל לא הגיעו מאוחר
אבל ידעו שצריך לעשות חושבים על הטיוול
כי יש להם אחריות שהם לא בדיוק לקחו ברצינות...

התנהגות נכונה בעת רעידת אדמה

מטרות:

1. היכרות עם הסכנה בישראל
2. הכשרה ותרגול לפעולה בזמן רעידות אדמה
3. להעלות את המודעות על הצטיידות לחירום

עזרים:

- ☒ דף מידע רעידות אדמה (נספח א')
- ☒ 2 דפים, 2 עטים
- ☒ סרטונים
- https://www.youtube.com/watch?v=hos_ulKwC-c סרטון ארוך סיאתל – הדמיה ממוחשבת. באנגלית בלי תרגום.
- <https://www.youtube.com/watch?v=URSHpxAlwk4> סרטון ישראלי 2012 – ישן ומקומי
- https://www.youtube.com/watch?time_continue=30&v=H5WYDYXiS5Y מה אתה ילד?
- ☒ מגנט התנהגות נכונה

מהלך:

1. תחרות זיכרון (10 דק')
 - מחלקים לשתי קבוצות, כל קבוצה מקבלת דף מידע על רעידות אדמה בישראל. יש לשתי הקבוצות 3 דקות להצליח לזכור כמה שיותר דברים ולכתוב 3 שאלות לקבוצה השנייה.
 - כל קבוצה בתורה שואלת שאלה.
 - שאלים לסיכום חלק זה: מכירים את הסכנה הזאת בישראל?

אמור: מדינת ישראל יושבת על מפגש בין לוחות טקטוניים. לפי תיעוד היסטורי, אנו יודעים שבאזורינו כל 100 שנה (בהערכה גסה) יש רעידת אדמה. כיום, אין למדע דרך לזהות מתי תתרחש רעידת אדמה בדיוק, אך יודעים שבשנים אלו עלינו להיערך לרעידת אדמה. היום נביר את סדר הפעולות בזמן רעידת אדמה כדי להגן על עצמינו, משפחותינו וחברינו.

2. רואים את אחד הסרטונים ומדברים (7 דקות)
[טיפ – אפשר בהגדרות לשנות את מהירות ההפעלה ולגרום לו לפעול יותר מהר]

למדריך: המטרה של הסרטונים היא לתת דימוי לגודל הנזק. אין כוונה להפחיד או ליצור תחושה של חוסר אונים. לא להתעכב בשאלות, הן רק לצורך הצפה. הכי חשוב להגיע לסוף להיכרות עם התהליך להתנהגות נכונה בזמן רעידת אדמה.

https://www.youtube.com/watch?v=hos_ulKwC-c סרטון ארוך סיאתל – הדמיה ממוחשבת. באנגלית בלי תרגום.

<https://www.youtube.com/watch?v=URSHpxAlwk4> סרטון ישראלי 2012 – ישן ומקומי

שואלים:

- אילו דברים נפגעים בזמן רעידת אדמה?
 - חשמל גורם לשריפות
 - צנרת מתחת לאדמה נשברת
 - אדמה מקבלת תכונות נוזליות
 - גלים גבוהים
 - חפצים נופלים מהגובה
 - קירות נסדקים וקורסים
 - קומות גבוהות מתרסקות
- מה לדעתכם צריך לעשות כדי להתגונן בזמן רעידת אדמה?

3. **מקבלים** מגנט 5A של התנהגות נכונה ברעידת אדמה, **קוראים יחד**. מסבירים אם יש צורך. (7 דקות)

אפשר בנוסף:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=30&v=H5WYDYXiS5Y מה אתה ילד?

4. סיכום:

- מדובר בתרחיש עם תוצאות מאוד קשות. הרבה אנשים עלולים להיפגע
- אין לנו איך למנוע את זה, אבל הדברים שדיברנו עליהם יכולים למזער את הנזק
- תתלו את המגנט על המקרר שלכם
- מתרגלים!

רעידות אדמה בישראל

בשל העובדה שישראל ממוקמת על מפגש של שני לוחות טקטוניים, הקרוי השבר הסורי אפריקני, היא מועדת לפורענות.

רעידות אדמה רבות התרחשו בזמן העתיק, אחת מוזכרת בספר עמוס בתנ"ך ובעקבותיה נאלץ המלך עוזיה לשפץ את הנזקים שנגרמו לבית המקדש הראשון. רעידה משנת 31 לפנה"ס גבתה כ-30,000 קורבנות בנפש לפי יוסף בן מתתיהו, רעידת אדמה אחרת החריבה את העיר בית שאן בתקופה הערבית הקדומה בשנת 749 לספירה.

רשימת רעידות אדמה בולטות בישראל:

המאה ה-8 לפנה"ס – רעידת אדמה בממלכת יהודה המתועדת בתנ"ך (עמוס א,א).

31 לפנה"ס – רעידת אדמה שמוקדה היה כנראה יריחו. התרחשה בעיצומו של קרב אקטיום, בשנת מלכותו השביעית של הורדוס. נזקים בקומראן.

749 – רעש שביעית: ארמון הישאים ליד יריחו נהרס עם הערים סוסיתא, טבריה, בית שאן, סרטבה וחצור, נזקים בירושלים.

1033 – 1034 – העיר רמלה נהרסת. נזקים בירושלים וביריחו, צונמי בעכו.

1160 – מנזר יוחנן המטביל ליד יריחו ומנזר אליאס ליד ירושלים נהרסים.

1267 – מי הירדן חדלים לזרום בגלל התמוטטות חוואר הלשון. מבצר נמרוד נפגע.

1546 – רעידת אדמה בשבר הירדן (גשר אדם). צונמי קשה בים המלח, וצונמי בטרופולי. נזקים קשים בירושלים, חברון, שכם, רמלה, עזה ודמשק.

1759 – רעידת אדמה בבעל-בק בלבנון.

23 במאי 1834 – נזקים בירושלים, בית לחם ובמנזר מר סבא שבמדבר יהודה. גושי אספלט גדולים צפים בים המלח.

1837 – רעידת אדמה שעוצמתה מ-5.75 עד 6.75 בסולם ריכטר. אלפי הרוגים. צפת וטבריה נהרסות. סדקים בסלעים, גלים עצומים בכנרת.

1896 רעידת אדמה קלה בצידון.

1906 – כמעט בו זמנית עם הרעידה באמריקה, רעידת אדמה גורמת להפסקת זרם הירדן ל-24 שעות.

1927 – רעידת אדמה בעוצמה 6.25 בסולם ריכטר. 500 הרוגים וכ-700 פצועים בארץ ישראל ובעבר הירדן. נזקים רבים בישראל וסביבותיה. מהחשובות ביותר להבנת המפה הגאולוגית של האזור.

1943 – רעידה בעוצמה של 4.75 בסולם ריכטר, המוקד הוא הר הדרוזים.

1956 – רעידת אדמה בעוצמה של 5.5 בסולם ריכטר, המוקד הוא הר שוף בלבנון. הרס וקורבנות רבים.

1969 – רעידת אדמה שמוקדה בשארם א-שייח' בדרום סיני.

23 באפריל 1979 – רעידת אדמה בעוצמה של 5.1 בסולם ריכטר עם מוקד בים המלח. הורגשה בכל ישראל, ירדן ולבנון.

1995 – רעידת אדמה בעוצמה של 6.2 בסולם ריכטר שמוקדה היה בים סוף, כ-100 קילומטר דרומית לאילת. בעיר אילת נפערו סדקים בכבישים ובתים, אך לא נרשמו התמוטטויות מבנים.

2004 – רעידת אדמה בעוצמה של 5.1 בסולם ריכטר שמוקדה היה באזור המרכז. לא נרשמו התמוטטויות מבנים. בנוסף רעידת אדמה בעוצמה של 4.8 שמוקדה בים המלח הורגשה בכל הארץ.

15 בפברואר 2008 – רעידת אדמה בעוצמה של 5.3 בסולם ריכטר, שמוקדה היה באזור שצפונית-מזרחית לעיר צור שבלבנון. הורגשה ברוב ישראל, בסוריה ובלבנון. לא נרשמו נפגעים בנפש ולא נזקים למבנים. לפי הרישומים, הייתה זו רעידת האדמה החזקה ביותר בעשור האחרון.

המוכנות האזרחית בישראל לרעידות אדמה הינה נמוכה. מהנדסים מתריעים, שישנם בארץ מספר רב של מבנים מסוכנים שאינם בנויים לפי התקנים המקובלים בעולם המערבי. מבנים אלו, שנבנו בעיקר עד לשנות ה-70 של המאה ה-20 צפויים להינזק באופן משמעותי ברעידות אדמה בינוניות עד חזקות. כדי לעודד בעלי בתים לחזק אותם בפני רעידות אדמה, אישרה הממשלה בשנת 2005 תוכנית המאפשרת הקלות בניה בבניינים שאינם מוגנים. תוכנית זה נקראת תוכנית המתאר הארצית לחיזוק מבנים קיימים בפני רעידות אדמה (תמ"א 38).

רעידות אדמה בארץ ישראל

ב-1,000 השנים האחרונות

תאריך	מוקד משוער	דרגה משוערת בסולם ריכטר	הערות
11 ביולי 1927	35.5 מזרח 32 צפון במעלות	6.25	יותר מ-300 הרוגים וכ-1,000 בתים הרוסים, פגיעות בכל האזור המאוכלס ובמיוחד בשכם, ריינה, טבריה, רמלה ולוד.
1 בינואר 1837	עמק הירדן (בין עמק החולה לכנרת)	6.6	פגיעה באזור הצפוני והמרכזי עד יריחו-יפו. צפת כמעט נהרסה ונהרגו בה כמה אלפי איש. בטבריה נפלו חומות העיר ונהרגו כ-20% מתושביה.
30 באוקטובר 1759	עמק הירדן (בין עמק החולה לכנרת)	6.3	פגיעה באזור הצפוני והרם בצפת, ונהרגו כ-200 איש. פגיעה בטבריה, בעכו ובצידון. מלבנון דווח על 20,000 הרוגים (מספר זה נראה מוגזם מאוד).
14 בינואר 1546	בקעת הירדן (בין ים המלח לכנרת)	6.6	כ-500 איש נהרגו בשכם, כמו כן נפגעו בירושלים, חברון, רמלה, חיפה ועזה.
בין מאי ליוני 1202	בקעת הירדן	6.3	פגיעות קשות בשכם ובדמשק (יתכן שאירוע זה מתייחס לרעידת האדמה משנת 1201).
בין מאי ליוני 1201	בקעת הירדן	6.6	פגיעות קשות בסוריה ולבנט, שכם נהרסה ואלפים נהרגו. כמו כן צפת כמעט נהרסה ונפגעו קשה עכו והמבצרים לאורך חוף לבנט.
18 במרץ 1068	בים התיכון, כנראה סמוך לחופי הארץ	6.3	רמלה כמעט נהרסה. דווח (כנראה בהגזמה) על כ-15,000 הרוגים. נפגעו גם בניאס וירושלים.
מ-12/10 1033 עד 1/4 1034	האחד בבקעת הירדן והשני בים סמוך לחוף	6.3	כנראה התרחשו שתי רעידות אדמה לפחות (בעמק הירדן ובים). הפגיעות הקשות היו בשכם וביריחו ובמידה פחותה ברמלה ובירושלים.

מקור המידע: המכון הגיאופיסי בישראל



התנהגות נכונה בעת רעידת אדמה

	<< אם ניתן לצאת מהמבנה במהירות, צאו לשטח פתוח. << אם לא ניתן לצאת מהמבנה, היכנסו לממ"ד והשאירו את הדלת פתוחה. << רק אם אינכם יכולים לפעול כך, תפסו מחסה תחת רהיט כבד, או שבו על הרצפה צמודים לקיר פנימי. בעת שהיה במבנה
	<< השארו בחוץ והתרחקו ממבנים, גשרים ועמודי חשמל. בעת שהיה בחוץ
	<< יש לדומם מנוע ולהשאיר ברכב. << אין לעצור בקרבת גשרים או מחלפים. בעת שהיה ברכב

לאחר סיום רעידת האדמה:

- צאו מהמבנה והקפידו לשהות בשטח פתוח הרחק מבניינים ומכבלי חשמל קרועים.
- קחו אתכם את תיק החירום.
- האזינו לכלי התקשורת לקבלת מידע והנחיות.

הכינו תיק עם ציוד חירום הכולל:

- אמצעי תקשורת
- מסמכים חשובים
- מזון משומר
- מטען נוסף/נייד
- תרופות
- ערכת עזרה ראשונה
- תאורת חירום
- מים
- מטף לכיבוי אש

הנחיות נוספות

- אין לעמוד מתחת למשקוף
- אין להיכנס למקלט תת-קרקעי
- במידת האפשר, יש לנתק את מפסקי החשמל והגז
- אין להשתמש במעלית

למידע נוסף

אתר חריש לחיים www.mhaim.co.il
אתר פיקוד העורף www.oref.org.il
מוקד מידע טלפוני פיקוד העורף 104

אייל צור ז"ל – היותנו תנועה שומרת חיים

מטרות:

1. החניכים יבחרו לקחת על עצמם את האחריות להפוך את התנועה לדגל בנושא שמירת החיים
2. החניכים יכירו את אסון הטרקטור ואת ויכאבו את התאונה שאירעה בתנועתנו.

מהלך:

1. היכרות עם הסיפור – מספרים את סיפור התאונה של אייל צור ז"ל

אייל צור ז"ל היה קומנר בקן בורוכוב בשנת 2000. בזמן פירוק של חג המעלות הוא ישן בתוך שק שינה בשטח ונדרס ע"י טרקטור שביצע עבודות בשטח.

2. קוראים את דבריו של רותם זהבי

3. דיון:

- אתם מסכימים עם רותם זהבי? האם בזמן התחנכותכם בתנועה הרגשתי ששמירת החיים הוא ערך מרכזי בה? תנו דוגמאות.
- איך תנועה יכולה להפוך את עצמה לסמל בתחומי שמירת החיים?

4. קוראים את הפליקט שהופק לזכרו של אייל צור ז"ל.

- איך אפשר להפוך את כל חברי התנועה לנושאי הדגל?
- במה אתם באופן אישי צריכים להשקיע יותר?

5. סיכום

- התנועה הייתה מפותחת בתחומי שמירת החיים גם לפני האסון שאירע בקן בורוכוב. אבל לאחר האסון הנורא שקרה, הפך ערך שמירת החיים לבלתי מתפשר בכל המערכות ובזרם הדם של התנועה.
- בתנועה שמבוססת על קוד של הדרכה ואמון, עלינו להכריע יום ביומו שזהו ערך שעלינו לשאת בכל מקום והחלטה שאנחנו מקבלים.



דברים לזכרו של איל צור ז"ל

כתב: חתם זהבי, ממונה בטיחות ארצי במשרד החינוך

אחת השאלות הגדולות שעם ישראל התלבט בה משחר קיומו הוא עניין הסבל בעולם. שאלה זו עולה כל פעם מחדש כאשר נופל על משפחה או קהילה אסון בו היא מאבדת את אחד מבניה. כשאנו חותרים לחוף מבטחים אנו חשים לפתע עולם מתפרק שסוע ומלא בייסורים כאשר מקבלים אנו את בשורת האויב. אנו מבקשים מענה לחידת פלאים של הסבל האנושי המשתלט עלינו ואנו חשים חסרי אונים.

כיצד ניתן להתמודד עם אסון כבד של אובדן, תסכול, עצב וייסורים? אני מבקש במילים קצרות אלו לתאר לכם את נקודת מבטי הצנועה והמהססת, מתוך תחושת שותפות לכאב הרב שהולם בליבותיהם של ההורים, המשפחה והתנועה כולה. כיצד אני תופס את התהליך שעבר על התנועה מאז אותו אסון נורא שפקד וזעזע את כולנו.

קיום גורלי זהו הקיום מאונס, בבחינת "על כרחך את חי", קיום בשרשרת חיים שבו אדם חי במציאות, הוא הולך בדרכו ומתוך סביבת חייו הוא מגיע אל מחוזות חפצו, והוא נקלע בחייו אל חברים, תנועת נוער ופעילות שהיא חלק מעולם הווייתו. כך מתנהלת השגרה כאשר בתוכה ישנם הצלחות וכישלונות, ולעיתים רחוקות גם אירועי בטיחות קשים כפי שהתרחשו באירוע של אייל צור ז"ל. תנועת הנוער העובד לא טשטשה את עובדת הכישלון באותו אירוע, היא לא חיפתה על מחדלים. האסון התרחש והוא עובדה קיימת ואין להכחיש. תפיסת עולמה של התנועה לא הרפתה לרגע והיא התבוננה לתוך הסבל והטעויות בעיניים פקוחות, גם אם ראתה חלקים שהיו תלויים באחרים ולא בה, היא לא הסתירה את הדרמה הכבירה והחודרת לתוך כשלונו של האסון ולחביון הסבל כולו. את התשובה לסבל ולכאב, הפנתה תנועת הנוער העובד לקיום ייעודי. מתוך הסבל והייסורים, חשה התנועה את תחושת הייחוד והסגולה ואימצה את המשפט הייעודי: "על כורחך אתה נולד ועל כורחך אתה מת, אבל ברצונך החופשי אתה חי".

התנועה לקחה על עצמה ליצור תנועה חדשה, תנועה אחרת, להטביע נורמות אחרות, ולהפוך את הגורל העצוב של האסון, לברית יעוד הבוחרת בקיום של תנועה חיה שוקקת חיים ומקצועית. תנועת הנוער העובד כבשה את מרחב הפעילות שלה מחדש והחלה להטביע בו נורמות חדשות של ניהול סיכונים, ניהול בטיחות, הכשרות מדריכים, מרכז בטיחות בקנה מידה לאומי. זו תשובתה של התנועה לטהר את הרוח הרעה, לנקות את הנורמות הפסולות, להרחיב את האופק של הפעילות התנועתית. הייסורים והאבל על אייל, יצרו והצמיחו חזון בטיחות חדש, תפיסת עולם של תודעה לשמירת חיים, לקיום חדש, הם הביאו את התנועה לחשבון נפש ולדרך חדשה. כך הפכו הייסורים והמשבר העמוק של התנועה לתביעה בלתי מתפשרת של הליכה למקום מקצועי, כך הפכה חווית הכישלון להתגייסות כללית של בוגרים ומנהיגי התנועה להוביל פעילות תנועתית חדשה מתוך בחירה, מתוך לימוד מעמיק והכוונה מקצועית אחרת, מתוך הרצון לשנות את התודעה וליישם תפיסת אחריות מקצועית חדשה. כך הונצח זכרו של אייל והפך לשמה של תנועה שהיא סמל ומופת לניהול פעילות מקצועית אשר אנו במשרד החינוך רואים בה את ספינת הדגל בכל תחומי הפעילות של מפעלי תנועות הנוער.

יהי זכרו ברוך.



"נשבעים לחיים!" "שמירת החיים"

"לב לבה של הרשלנות אינו במחשבה "רעה" (המצטרפת למעשה "רע"), אלא דווקא חוסר המחשבה מקום בו החוק מצפה לקיומו של ז.
העבירה היא בכך שלא עברה במוחו של הנאשם מחשבה כאשר במוחו של האדם הסביר היתה עוברת מחשבה, והיא ציפית נזק העשוי להיגרם לאחר עקב מעשהו או מחדלו"
כבוד השופטת דורנר

ואלו עשרת הדברים החשובים ביותר ב"שמירה על החיים":

1. קיימת לנו חובה מוסרית, לשמירת חיי חניכינו, עלינו לעשות את המרב במקסימום האהבה!
2. תכנון מדוקדק, ירידה לפרטים, לימוד מקרים ותגובות, שיגרה וחרום.
3. הגדרה וחיזוק תפקידים, סמכויות, "גבולות גזרה", תחומי אחריות.
4. התדרוכים לחניכים ולממלאי התפקידים! חובתנו **להזהיר, להנחות ולוודא** שההנחיות מתמלאות!
5. חובתנו לקיים "תחקיר ממונה" לפני היציאה.
6. חובתנו לנהל סיכונים, לשקול האם נכון לקיים או אולי לבטל!
7. לקיים סקר בטיחות וביטחון... בסניף, בבית, במועדון, בקן, בחצר, באוטובוס, במסלול, בחניון ובמחנה.
8. חובתנו לעדכן בזמן אמת! בחירום עלינו למנוע ולא לאפשר הידרדרות במצב!
9. עלינו להכיר מי הם חניכינו (בעיותיהם, רגישותם, מחלותיהם) כמה הם מונים, לדאוג לספור ולבדוק נוכחות בכל שינוי מצב במהלך הפעילות.
10. נציית כולנו לחוק! לחזור מנכ"ל משרד החינוך, לנהלים, לפרסומי פורום לקחים ולהנחיות התנועה.

נהיה כולנו מיומנים! נדאג להשתפר, להשתלם, ללמוד מטעויות ולהפיק לקחים.

כאמור אלו המרכזיים והחשובים, פירוט של התחומים ונוספים תפגשו בחוברת זאת. בבניית החוברת הסתמכנו על ניסיונו ועל סיכומים ולקחים מפעילותנו רבת השנים בתנועה. בנוסף הסתמכנו כמובן על חוזר מנכ"ל משרד החינוך. הצלחנו, לא בקלות, לתמצת ממאות עמודי הנהלים חוברות ותדרוכים, את העיקר, השכיח והיום יומי. הקפדנו להשתמש בשפה פשוטה וברורה. תקנת חוזרי מנכ"ל עבורנו הם חוק! עלינו ללמוד אותם, להפנות אליהם בעת הצורך ולאמץ אותם ככתבם וברוחם. חוברת זו היא תמצית חשובה ביותר!

**מטה שמירת החיים
מרחב חיים**

כיצד לתדרך?

מטרות:

1. החניכים ייראו את התדריך כחלק בלתי נפרד מכל פעילות.
2. החניכים יירכשו כלים בכתיבת והעברת תדריך, ויהפכו פעולה זו ליומיומית בחייהם.

מהלך

1. **מתודת הצפה:** אומרים לאחד החניכים להעביר תדריך לקבוצה בנושא קיפולי נייר ומתקילים אותו בתנאים מכבידים. (בגשם, הנייר הוא נייר זכוכית, עם הפה, עם הרגליים.. תהיו יצירתיים)
 - באיזה תדירות אתם מתדרכים?
 - מה המטרה?
2. פותחים את החוברת "נשבעים לחיים" (אפשר דרך האתר/לקחת פנקסים), **קוראים שני תדריכים** לצורך הדוגמא.
3. **כותבים ביחד** על הלוח/פלקט הגדרה למילה "תדריך"
4. קוראים ביחד דף מנחה לכתיבת תדריך
5. **תרגול בכתיבת תדריך** בזוגות בנושאים נבחרים.
6. **סיכום:**
 - העברת תדריך היא פעולה יומיומית
 - עליכם להכניס את זה כהרגל לסך הדברים שאתם עושים כמדריכים. זו יכולה להיות פעולה שמונעת פציעה או תאונה ואפילו מצילה חיים!

איך כותבים תדריך?

1. לחשוב על מה הסכנות, ואיך אפשר למנוע אותן.
2. לחשוב על כללי התנהגות ברורים כדי להקטין את הסכנה.
3. לחשוב על כללי התנהגות במידה והסכנה מתממשת.
4. לכתוב בנקודות – קצר, ברור וממוקד
5. להעביר כשהקשב של כולם ממוקד בכם, ושיהיה ברור שמה שאתם עושים הוא תדריך, כלומר – איך אמורים להתנהג בפעילות הבאה.

ניהול הרפואה בפעילות השוטפת

מטרות:

1. החניכים יבינו שהדאגה לבריאות החניכים היא יומיומית
2. החניכים ירכשו כלים לניהול שגרה שמאפשרת התמודדות עם חירום במקרה הצורך

מהלך:

1. רואים את הסרטון "ניהול הרפואה בפעילות השוטפת"

למדריך: משבצת זו היא בעצם זמן עבודה משותף על כל הדברים שעולים בסרטון. השתמשו בכלי המתאים לכם כדי לעשות זאת.

2. עוברים עם החניכים על רשימת משימות מתוך הסרטון. עוברים על זה ביחד

ומוודאים שמכירים את כל הדברים.

- איפה נמצא תיק עזרה ראשונה
- היכרות עם טלפון של מד"א וביפר(לא חייבים להכשיר אותם להשאת ביפר, שיכירו שהמערכת קיימת ושקומונרים יודעים להפעיל. כנ"ל טופס פציעה)
- רשימת חניכים עם כל הבעיות הרפואיות שלהם (אופציות: פותחים מחשבים ועושים טלפונים לכל החניכים למילוי הטבלה על בסיס דרייב/אקסל או מקבלים רשימות שהכנתם מראש מודפסות ועושים טלפונים).
- טלפונים להורים של ילדים שנוטלים תרופות קבועות/יש להם אלרגיה/אסטמה – להבין את החומרה, ואיפה התרופות נמצאות. לבקש לראות את המיקום של זה בתיק כשמגיעים לפעילות.

3. סיכום:

- חשוב שתהיו בשליטה על המידע
- לא להניח שמישהו אחר מטפל בזה, זו אחריותכם כמדריכים להכיר את החניכים שלכם!

שמירת החיים במקום העבודה

מטרות:

1. חיזוק התודעה לשמירת החיים במקום העבודה
2. הפצת סקר הבטיחות במקום העבודה

מהלך:

למדריך: זהו נושא מאוד חשוב, שאפשר להעמיק בו מהרבה כיוונים חברתיים וכלכליים. המטרה של משבצת קצרה זו היא לתת כלי ממשי שאפשר להשתמש בו כדי לוודא שמקום העבודה שלהם בטיחותי עבורם.

1. תאונות במקום העבודה –

<https://www.davar1.co.il/page/2/?s=%D7%AA%D7%90%D7%95%D7%Ao%D7%95%D7%AA+%D7%A2%D7%91%D7%95%D7%93%D7%94>

קוראים כתבה על תאונות בעבודה בקרב פועלי בניין/סרטון מתוך הקמפיין "עובדים כדי לחיות לא כדי למות"

דיון:

- אתם מכירים את הנתונים האלה?
- למה זה קורה לדעתכם?
- אילו סכנות יש בעולם העבודה? אילו סכנות יש איפה שאתם עובדים?
- מי אמור להיות אחראי על זה?
-

2. היכרות עם סקר הבטיחות במקום העבודה.

3. סיכום:

- זו חובתם של מעסיקים לעשות הכל כדי לשמור על חיי העובדים שלהם.
- זו חובתכם האישית לדרוש מהמעסיקים שלכם שיתייחסו לחיים שלכם בכבוד.
- אנו מבקשים שלמען הבטיחות שלכם תייצרו סביבת עבודה בטוחה וסביבה חברתית שבה אפשר לבקש את זה.